

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 476/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. S., P., zastúpenej obchodnou spoločnosťou B., s. r. o., B., v mene ktorej koná advokát JUDr. B. J., vo veci namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co/157/2012 a jeho rozsudkom z 29. mája 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2013 doručená sťažnosť Ing. A. S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co/157/2012 a jeho rozsudkom z 29. mája 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 3 C/100/2011 z 23. februára 2012 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) zamietol žalobu o určenie neplatnosti právnych úkonov a žalobkyni uložil zaplatiť sťažovateľke trovy konania v sume 1 836,64 € do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľke náhradu trov odvolacieho konania v sume 79,60 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Sťažovateľka namieta, že krajský súd *„ústavne nekonformne interpretoval a aplikoval relevantné ustanovenia vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb na prejednávajúcu vec. Uvedený postup má za následok nielen porušenie práva sťažovateľky na spravodlivý proces, ale predstavuje závažný zásah do jej majetkových práv. Rozhodnutie porušovateľa je zároveň zaťažené vadou nedostatočného odôvodnenia, preto je nepreskúmateľné a zároveň odníma poskytnutie súdnej ochrany sťažovateľke, čo je ústavne neudržateľné.“*. Sťažovateľka súčasne uvádza, že právo na priznanie náhrady trov konania úspešnej strane sporu je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces, ako aj práva vlastníť majetok. Pritom poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 119/2012 zo 16. mája 2012, podľa ktorého možno z ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), ktoré dopadajú na daný prípad, vyvodiť *„záver, že pokiaľ je vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom daného súdneho sporu, peniazmi oceníteľné, potom sa táto čiastka (suma) považuje za základ pre tarifnú hodnotu, pretože citovaný právny predpis dôsledne rozlišuje situácie pre náhrady trov konania, kedy je predmet právneho sporu, o ktorom sa rozhoduje, peniazmi oceníteľný, a kedy nie“*.

Sťažovateľka tvrdí, že krajský súd ani okresný súd dostatočne nerozlišovali medzi prípadom, keď skutočne je alebo nie je možné určiť hodnotu súdneho sporu, konanie

o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke však podľa nej „zásadne nepatrí medzi konania, pri ktorých nemožno určiť ich hodnotu“, keďže rozhodnutie súdov v takejto veci výrazne „ovplyvňuje majetkovú sféru účastníka“.

Napokon sťažovateľka namieta aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku poukazujúc na povinnosť, aby rozhodnutie súdu bolo presvedčivé a aby pri jeho rozhodovaní nebola prehliadnutá pre účastníka konania priaznivá judikatúra, na ktorú bol konajúci súd týmto účastníkom výslovne upozornený. Povinnosťou «všeobecného súdu je v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s týmto podstatným argumentom vysporiadať a účastníkovi, pokiaľ jeho právne názory... nezdieľa, uviesť dôvody svojho rozhodnutia. Preto rozhodnutie porušovateľa nespočíva len na nesprávnej (resp. žiadnej) interpretácii a aplikácii ustanovení vyhlášky, ale navyše porušovateľ svoje rozhodnutie v tejto časti takmer vôbec neodôvodnil, ale obmedzil sa len na konštatovanie, že o náhrade trov konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP (ktoré navyše pojednávajú len o zásade úspechu účastníka konania, netýkajú sa však určenia výšky priznaných trov konania). Porušovateľ neuviedol ani len zmienku o tom, ako sa vysporiadal s kľúčovým argumentom sťažovateľky vo vzťahu k náhrade trov konania. Takýto postup všeobecného súdu je však ústavne neudržateľný, pretože predstavuje len „naoko“ poskytnutie súdnej ochrany, pričom však reálne je ochrana sťažovateľky opomenutá.».

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci vydal takéto rozhodnutie:

„Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo vlastniť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29. 05. 2013, v konaní vedenom pod sp. zn.: 17 Co 157/2012 vo výroku o náhrade trov konania, porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.05.2013, v konaní vedenom pod sp. zn.: 17 Co 157/2012 v časti vo výroku o náhrade trov konania sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

Krajský súd v Trenčíne je povinný zaplatiť sťažovateľke trovy konania.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, III. ÚS 415/2011, IV. ÚS 362/09, III. ÚS 47/2013).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

2.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Okrem toho môže arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokúvaný skutkový prípad. Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Vo všeobecnosti platí, že rozhodnutie o náhrade trov konania spravidla samo osebe nedosahuje intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Podľa názoru ústavného súdu nemožno z hľadiska kritérií spravodlivého procesu pripisovať rozhodovaniu o trovách konania takú istú relevanciu ako námietkam proti procesnému postupu vedúcemu k rozhodnutiu vo veci samej, resp. samotnému rozhodnutiu vo veci samej. Ústavný súd zároveň nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť aj v súvislosti s námietkami sťažovateľov smerujúcimi proti právoplatným rozhodnutiam všeobecných súdov o náhrade trov súdneho konania. Ústavný súd však pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi problematiky akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý

proces) extrémnym spôsobom alebo že ním bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. IV. ÚS 45/06, III. ÚS 47/2013).

Podstata námietok sťažovateľky spočíva v jej nesúhlase so záverom krajského súdu, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania v jej právnej veci bolo potrebné aplikovať § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, ako aj s nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa rozhodnutia o náhrade trov konania.

Krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol, že o náhrade trov odvolacieho konania *„bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a navrhovateľ, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal bol zaviazaný na ich náhradu voči odporkyni za jeden úkon právnej pomoci (písomné vyjadrenie k odvolaniu) 58,70 eur, režijný paušál 7,63 eur, 20 % DPH 13,27 eur čo činí spolu 79,60 eur (§14 ods. 1 písm. b/, § 15 písm. a, § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z.)“*.

Ústavný súd síce uznáva, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je v časti týkajúcej sa náhrady trov konania stručné, súčasne však pripomína znenie predchádzajúceho odseku napadnutého rozsudku, v ktorom krajský súd *„poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu v náväznosti na § 219 ods. 2 O. s. p. stotožňuje“*. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu pritom vyplýva, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania sťažovateľke vychádzal okresný súd z hodnoty úkonu vypočítaného podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, *„podľa ktorého ust. základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami. V tomto prípade sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti právneho úkonu, ktorý ako taký nemá sám o sebe hodnotu a je len prejavom vôle zmluvných strán“*, preto okresný súd pri určovaní priznanej odmeny nevychádzal z výšky požičanej sumy, ktorá mala byť napadnutou zmluvou dojednaná.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok

(m. m. III. ÚS 264/08, IV. ÚS 350/09). V danom prípade odôvodnenie napadnutého rozsudku v spojení s rozsudkom okresného súdu dáva odpoveď na to, z ktorých ustanovení vyhlášky [vrátane § 11 ods. 1 písm. a)] konajúce všeobecné sudy pri rozhodovaní o náhrade trov v danom konaní vychádzali. Súčasne ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľka sa proti rozsudku okresného súdu neodvolala, a to ani v časti týkajúcej sa trov konania, hoci okresný súd vychádzal z toho istého právneho posúdenia pre výpočet sadzby za 1 úkon právnej služby, vychádzajúc z povahy predmetu konania, ktorého hodnotu nemožno vyjadriť v peniazoch, resp. ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami. Krajský súd teda meritórne skúmal rozsudok okresného súdu predovšetkým z hľadísk odvolacích námietok navrhovateľa a nie sťažovateľky, ktorá odvolanie proti rozsudku okresného súdu, čo sa týka výroku o náhrade trov konania, nepodala. Preto takýto napádaný postup krajského súdu extrémne nevybočuje z pravidiel upravujúcich občianske súdne konanie, k čomu by mohlo dôjsť predovšetkým na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky v spojení s § 80 písm. c) OSP má rozhodujúci význam najmä v ňom uvedené slovné spojenie „ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch“. Vyjadriť hodnotu (v danom prípade práva) predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní. V namietanom prípade bolo predmetom konania pred okresným súdom a krajským súdom rozhodovanie o určení ne(platnosti) právnych úkonov, konkrétne zmluvy o pôžičke a notárskej zápisnice.

Meritórnym rozhodnutím o zamietnutí žaloby okresný súd v namietanom konaní rozhodol, že zmluva o pôžičke uzavretá medzi navrhovateľom a sťažovateľkou a notárska zápisnica o uznaní dlhu sú platné, čím zároveň došlo k záväznému potvrdeniu postavenia sťažovateľky ako veriteľky so všetkými právami z toho vyplývajúcimi, teda aj s právom vymáhať pohľadávku aj s príslušenstvom voči dlžníkovi. Predmetom namietaného konania pred okresným súdom však nebolo zaplatenie samotnej pohľadávky. V konečnom dôsledku má teda meritórne rozhodnutie najvyššieho súdu v okolnostiach daného prípadu iba nepriamy materiálny dosah na sťažovateľku. V podstate možno účinky rozhodnutia súdu v danom spore charakterizovať ako vyriešenie predbežnej otázky, ktoré ovplyvní uspokojenie veriteľky (sťažovateľky, pozn.) pri samotnom uplatnení pohľadávky.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že z napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd v ňom dostatočne jasne vysvetlil svoj postoj k spornej otázke trov konania s poukazom na predmet konania, ako aj na obsah odôvodnia rozsudku okresného súdu, s ktorým sa stotožnil, a tak zaujal zrozumiteľné stanovisko k vyjadriteľnosti predmetu konania v konkrétnej prerokúvanej veci. Interpretácia relevantných ustanovení na prípad dopadajúcich právnych predpisov, teda § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, je podľa názoru ústavného súdu akceptovateľná a tento názor potvrdzuje aj predchádzajúca rozhodovacia činnosť ústavného súdu (m. m. III. ÚS 325/2009, III. ÚS 534/2011, II. ÚS 508/2011, IV. ÚS 107/2012, II. ÚS 226/2012 a iné). Preto postup ani napadnutý rozsudok krajského súdu v posudzovanej veci nevykazuje vo svojich účinkoch znaky porušenia sťažovateľkou označených práv zaručených ústavou a dohovorom.

Vo vzťahu k sťažovateľkou uvádzanej argumentácii o použiteľnosti právnych záverov formulovaných v náleze ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 119/2012 zo 16. mája 2012 ústavný súd uvádza, že aj keď v prípade, na ktorý sťažovateľka poukazuje, išlo o prerokovanie určovacieho návrhu, jeho predmetom nebolo určenie neplatnosti právneho úkonu (ako v sťažovateľkinej veci), ale určenie vlastníckeho práva k veci, ktorú by bolo možné považovať za predmet sporu oceníteľný v peniazoch. Preto sa nemožno stotožniť s názorom sťažovateľky, že závery nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 119/2012 zo 16. mája 2012 možno v plnom rozsahu aplikovať aj na jej prípad, a to v konečnom dôsledku aj z dôvodu, že tieto závery predstavujú v doterajšej judikatúre ústavného súdu

v podstate ojedinelý právny názor týkajúci sa rozhodovania o náhrade trov v konaniach o určovacích návrhoch, ktorý bol vyslovený v rámci ústavného prieskumu rozhodnutí všeobecných súdov.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru o absencii relevantnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na jednej strane a obsahom napadnutého rozsudku na druhej strane. S poukazom na to, že obsahom sťažovateľkou označených práv nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka konania, resp. právo na jeho úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), dospel ústavný súd k záveru, že je na mieste túto časť sťažnosti už pri predbežnom prerokovaní odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu absencia porušenia ústavnoprosesných princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru, medzi ktoré nepochybne patrí aj základné právo garantujúce ochranu majetku (m. m. IV. ÚS 116/05). Ústavný súd v súlade so svojou skoršou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) aj naďalej zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, prípadne čl. 6 dohovoru. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným

predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

Keďže ústavný súd odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nepovažoval ani za svojvoľné, ani arbitrárne, nemohlo rozhodnutím najvyššieho súdu dôjsť ani k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy. Aplikujúc uvedený právny názor na sťažnosť sťažovateľky ústavný súd dospel k záveru, že aj zvyšnú časť sťažnosti je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2013